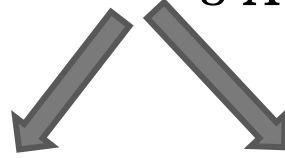

ΤΑ ΕΪΔΗ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΈΝΩΝ ΠΡΟΤΆΣΕΩΝ

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΣΤΗΝ ΥΛΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΓΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΎ

Οι εξαρτημένες προτάσεις χωρίζονται σε δύο κατηγορίες...

Ονοματικές προτάσεις

Ονοματικές προτάσεις

- Είναι **ισοδύναμες με ονόματα** (δηλ. επίθετα, ουσιαστικά ή αντωνυμίες)
- Μπορούν να είναι το **υποκείμενο ή το αντικείμενο** ή προσδιορισμός κάποιου ονοματικού όρου της πρότασης από την οποία εξαρτώνται.

Επιρρηματικές προτάσεις

Επιρρηματικές προτάσεις

- Δίνουν πληροφορίες σχετικά με τον **τόπο, τον χρόνο, την αιτία, τον σκοπό, την αναφορά (σχέση), τις προϋποθέσεις ή τα αποτελέσματα της ενέργειας** που δηλώνει το ρήμα μιας άλλης πρότασης από την οποία εξαρτώνται.
- Έχουν, λοιπόν, τη θέση **επιρρηματικού προσδιορισμού**.

Ονοματικές προτάσεις

- Ειδικές
- Βουλητικές
- Ενδοιαστικές
- Πλάγιες ερωτηματικές

Παραδείγματα...

Μου είπε **ότι θα φύγει νωρίς**.

Σκέφτομαι **να αγοράσω καινούριο αυτοκίνητο**.

Φοβούνται **μήπως χάσουν το παιχνίδι**.

Ρώτησαν τι ώρα είναι.

Ονοματικές προτάσεις

Είδος	Σύνδεσμοι με τους οποίους εισάγονται	Παραδείγματα
Ειδικές	ότι, που, πως	Μου είπε ότι θα φύγει νωρίς. Φαίνεται πως είναι στεναχωρημένος .
Βουλητικές	να	Ελπίζω να γυρίσετε πίσω. Σκέφτομαι να αγοράσω καινούριο αυτοκίνητο .
Ενδοιαστικές	μήπως, μη(ν), μήπως δε(ν), μη δε(ν), να μη(ν)	Φοβούνται μήπως χάσουν το παιχνίδι .
Πλάγιες Ερωτηματικές	ολικής άγνοιας: αν, μη, μήπως, μην τυχόν μερικής άγνοιας: τι, ποιος, πόσος, πού, πότε, πώς, πόσο, άραγε, τάχα κ.λπ.	Ρώτησαν τι ώρα είναι. Τον ρώτησε αν βρήκε τη ζακέτα της.

Επιρρηματικές προτάσεις

- Τελικές
- Αιτιολογικές
- Αποτελεσματικές
- Υποθετικές
- Εναντιωματικές
- Χρονικές

Παραδείγματα...

Ζήτησε χρήματα από τη γιαγιά του, **για να αγοράσει ένα επιτραπέζιο παιχνίδι.**

Δε μιλάμε, **διότι τσακωθήκαμε.**

Ήμασταν τόσο ενθουσιασμένοι, **που ξεχάσαμε τις αποσκευές μας στο σπίτι.**

Αν κερδίσουμε το λαχείο, θα σου αγοράσω μια φιγούρα paw patrol.

Παρόλο που έμενε μέσα στο σπίτι, έκανε τα μαθήματά του κανονικά...

Όταν γεννήσει η γάτα μας, θα σου δώσω δύο γατάκια.

Επιρρηματικές προτάσεις

Είδος	Σύνδεσμοι με τους οποίους εισάγονται	Παραδείγματα
τελικές (τέλος=σκοπός)	για να, να (για να)	Ζήτησε χρήματα, για να αγοράσει ένα βιβλίο.
αιτιολογικές	γιατί, διότι, επειδή, αφού, καθώς, εφόσον, μια και, που, μια που, σαν... να, σαν... πως, εφόσον (καμιά φορά με το τελικό για να)	Δε μιλάμε, διότι τσακωθήκαμε.
αποτελεσματικές	ώστε, που, με το σύνδεσμο να (ώστε να) και με τις εκφράσεις ώστε να, που να, για να (και πάλι ώστε να)	Ήμασταν τόσο ενθουσιασμένοι, που ξεχάσαμε τις αποσκευές μας.
υποθετικές	με τον υποθετικό σύνδεσμο αν (εάν) ή και με τους χρονικούς συνδέσμους σαν, άμα ή κάποτε και με τον σύνδεσμο να	Αν δεν έρθει , θα φύγουμε.
εναντιωματικές	με τους αντιθετικούς συνδέσμους: ενώ, μολονότι, αν και, και με τις εκφράσεις και ας, παρόλο που, μόλο που, και που, παρ' ότι, παρά το ότι	Ενώ δε διάβαζε , ήταν καλός μαθητής.
χρονικές	με τους χρονικούς συνδέσμους: όταν, σαν, ενώ, καθώς, αφού, αφότου, πριν (πριν να), μόλις, προτού, ώσπου, ωστόσο, όσο που, όποτε, άμα ή με λέξεις και εκφράσεις που χρησιμοποιούνται ως χρονικοί σύνδεσμοι: όσο, ότι, εκεί που, όσο που να, έως ότου να, κάθε που κ.λπ.	Όταν γεννήσει η γάτα μας , θα σου δώσω δύο γατάκια.

Η περίπτωση των αναφορικών προτάσεων

Οι αναφορικές προτάσεις χωρίζονται σε:

Ονοματικές αναφορικές

Εισάγονται με τις αντωνυμίες: **ο οποίος, η οποία** και το αναφορικό που ή με τις αναφορικές αντωνυμίες **όποιος, -α, -ο, όσος, -η, -ο, οποιοσδήποτε, οποιαδήποτε, οποιοδήποτε, οσοσδήποτε, οσηδήποτε, οσοδήποτε, οτιδήποτε** και το αναφορικό **ό,τι**

π.χ. **Όποιος** βιάζεται σκοντάφτει.
Αυτός που βιάζεται σκοντάφτει.
και
Ζήτησέ μου **ό,τι** θέλεις.

Επιρρηματικές αναφορικές

Εισάγονται με τα **αναφορικά επιρρήματα**: **όπου, όποτε, όπως, όσο, οπουδήποτε, οποτεδήποτε**

π.χ. **Όπου** λαλούν πολλοί **κοκκόροι**, αργεί να
ξημερώσει.
Όποτε φύγετε, καλέστε με.

